

Get a life!

Tekniikan Maailmassa (12/2011) oli mielenkiintoinen tiedeartikkeli tutkimuksesta, joka käsittelee ihmisen aivojen suhtautumista epäoikeudenmukaisuuden tunteeseen. Artikkelin sivujuonteena kerrottiin, että useissa muissa tutkimuksissa on osoitettu apinankin voivan tuntea epäoikeudenmukaisuuden tunnetta. Jutussa tosin todettiin, että apinalla tuskin on moraalia ihmisen tapaan.

Suomalaisessa oikeuskäytännössä epäoikeudenmukaisuuden tunne ja moraalit on vahva. Siitä on osoituksena hiihdon dopingsotku, joka saa koko ajan irtokkaampia piirteitä, vaikka STT:n kohu-uutisoinnista on kulunut jo yli 13 vuotta.

Mikä sitten erottaa suomalaisen ja apinayhdyskunnan oikeudentajun? En ole apinoiden erikoisasiantuntija, mutta tuskinpa simpanssi jaksaisi murehtia kovin pitkään, onko joku lajitoveri kiertänyt sukset jalassa rinkiä metsässä ruisleivän vai hormonin voimalla. Tällaisen moralismin ei pysty pitkästä juoksusta kuin suomalainen. Apina olisi nopeasti unohtanut moisen hölmöilyn ja jatkanut elämäänsä iloisin mielin banaania mutustellen.

Vakavasti ottaen dopingoikeudenkäynnin uutisoinnissa on keskitytty sensaatioihin, joita ovat synnyttäneet torniolaisen lääkärin lausunnot ja ihan syystä katkeroituneen ex-päävalmentajan paljastukset. Paljon vähemmälle huomiolle on jäänyt arvokeskustelu, joka suomalaisessa urheilussa olisi pitänyt käydä jo ajat sitten.

Kysymys on loppujen lopuksi siitä, minkälaisen kuvan urheilusta annamme lapsille ja nuorille. Syyttäjä Mikko Jaatinen käytti loppulausunnossaan termiä ”dopingtodellisuus”, joka on jossain määrin osuva. En ota kantaa kenenkään syyllisyyteen, mutta ei ole esimerkiksi normaalia, että huippuhihtäjä on ollut tiputuksessa ennen ja jälkeen arvokilpailun. Tällaisen kuvanhan sai Mika Myllylän kertomuksista. Letkuissa makaava urheilija on tuskin esikuva nuorisolle.

Kaikkein olennaisin asia dopingoikeudenkäynnissä on jäänyt kuitenkin kokonaan käsittelemättä. Loppulausuntoja annetaan, mutta kukaan ei ole esittänyt loppulaskelmaa, kuinka paljon tähän pelleilyyn on käytetty vuosien varrella veronmaksajien rahoja. Takaan, että summan kuullessaan kaikkien suomalaisten tuomio olisi yksimielinen. Luulisi, että poliisilla on tässä maassa parempaa tekemistä kuin penkoa suksimiesten apteekkireissuja. Kysymys on sentään vain urheilusta!

En suoraan sanoen ymmärrä suomalaisen oikeuslaitoksen innostusta dopingsotkuun. Ehkäpä dopingtodellisuus vie mukanaan harmaalle alueelle muitakin kuin urheilijoita. Asiaa edelleen penkville voisi todeta William Shatnerin legendaarisin sanoin ”Get a life!”

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 19.6.2011